

Ath-sgrùdadh Taighean-tasgaidh Nàiseanta na h-Alba 2016

Bliadhna Air Leth Soirbheachail

Tha bliadhna air leth soirbheachail air a bhith aig Taighean-tasgaidh Nàiseanta na h-Alba is sinn air fàilte a chur air còrr is 2.4 millean luchd-tadhail anns na taighean-tasgaidh againn, air 150 bliadhna de Thaigh-tasgaidh Nàiseanta na h-Alba a chomharrachadh, agus air Ro-innleachd ùr a leasachadh airson ar stiùireadh sna ceithir bliadhna a tha romhainn.

Tha Taigh-tasgaidh Nàiseanta na h-Alba a' tarraing saidheans, ealain, saoghal nàdarra agus iomadachd nan cultaran daonna còmhla, mar aon de na prìomh thaighean-tasgaidh san t-saoghal, is sinn ag iarraidh air luchd-tadhail a thighinn is an saoghal a rannsachadh fo na cabair againn. Chaidh a stèidheachadh ann an 1866 mar Thaigh-tasgaidh Saidheans is Ealain Dhùn Èideann, mar sin, bha e iomchaidh gun rachadh na 150 bliadhna a chomharrachadh le fosgladh de dheich gaileiridhean ùra stèidhichte air na cuspairean sin.

Aig àm na Càisge, chaidh Taigh-tasgaidh Nàiseanta na h-Itealaich a shìor-atharrachadh nuair a chaidh dà hangar bhon Dàrna Cogadh ath-ùrachadh agus taisbeanaidhean beothail tarraingeach eagrachadh a bheir piseach air taisbeanadh nan cruinneachaidhean àraid.

Bhathar ag iarraidh aig teis-meadhan gach pròiseict cothroman air na cruinneachaidhean àraid againn fhaicinn a leudachadh agus tha sinn an dòchas gun tig barrachd luchd-tadhail a gheibh tlachd is brosnachadh às na taisbeanaidhean ùra an-diugh agus sna bliadhnaichean ri teachd.

Tha obair a-nis air tòiseachadh air an ath-cheum den leasachadh aig Ionad Cruinneachaidh nan Taighean-tasgaidh Nàiseanta, an dèidh fosgladh an ionaid stòrais is rannsachaidh ùr-nodha anns an Ògmhios 2015. Thèid obair an ionaid seo mar phrìomh ghòireas an lùib nam prògraman nàiseanta is eadar-nàiseanta againn a dhaingneachadh. Tha sinn cuideachd air tòiseachadh air a' cheathramh is a' chòigeamh cheum den Mhòr-phlana 15 bliadhna againn airson Taighean-tasgaidh Nàiseanta na h-Alba ath-ùrachadh agus tha dà ghaileiridh ùr ri fhosgladh ann an 2018/19, a bheir sealladh às ùr air na cruinneachaidhean cudromach againn air an Èiphit agus Àisia an Ear.

Anns an àm a tha romhainn, tha an Ro-innleachd 2016-20 againn - a tha a' leantainn còrr is deich bliadhna de dh'in-ionmhas leantainneach sna cruinneachaidhean, taighean-tasgaidh agus luchd-tadhail - ag amas air ar toirt a dh'ionnsaigh ìre nas àirde. Tha i mar thoradh air an dealas againn airson ar luchd-tadhail a shàsachadh is a bhrosnachadh, airson na togalaichean eachdraidheil againn a mhaoineachadh agus airson na cruinneachaidhean againn a rannsachadh, a thaisbeanadh agus a sgaoileadh. Bha an obair againn a-riamh ga sgaoileadh air feadh na dùthcha ach tha e cudromach gu bheil barrachd cuideim ga chur air a' bhuidhe shòisealta, eaconamaich is chultarail 'thar nam bailtean' san Ro-innleachd ùir.

Tha coileanadh ar cuid amasan an eisimeil air taic mhòr airgid, an dà chuid poblach is prìobhaideach. Tha e fa-near dhuinn gun leudaichear na comasan is sgilean againn airson maoinachadh a thogail à tùsan poblach agus dòigh nas tionnsgainniche a leasachadh a neartaicheas an teachd a-steach coimeirsealta againn.

Agus bu mhath leinn ar taing a thoirt don luchd-obrach againn a tha air a bhith ag obair gu cruaidh le dealas agus comas airson bliadhna fìor shoirbheachail a thoirt gu buil.

Bruce Minto OBE, Cathraiche
Dr Gordon Rintoul CBE, Stiùiriche

Innleachdas agus Brosnachadh

Chaidh deich gaileiridhean mòra ùra agus piazza ùr spaideil fhosgladh Dihaoine 8 Iuchar 2016 aig Taigh-tasgaidh Nàiseanta na h-Alba mar chomharra air 150 bliadhna den Taigh-tasgaidh.

B' e seo an ceum as ùire den Mhòr-phlana airson an Taigh-tasgaidh ath-ùrachadh. Tha maoin eachadh luach £14.1 million ann an gaileiridhean ùr-nodha air leigeil leinn cuid a nithean a thaisbeanadh airson a' chiad uair o chionn fhada, ar cruinneachaidhean a thaisbeanadh ann an dòighean ùra agus cothroman cleachdaidh a' mhòir-shluaigh a leasachadh.

Tha na gaileiridhean tionnsgnach ùra ag iarraidh air luchd-tadhail a dhol air turas rannsachaidh còmhla riutha an lùib innleachdais is cruthachalachd shaidheansail agus tro ealain, fasan agus dealbhadh. Tha an obair ath-nuadhachaidh air cruth agus seallaidhean tùsail an Taigh-tasgaidh ath-stèidheachadh, a' brosnachadh siubhail eadar na gaileiridhean agus an luchd-tadhail a' faighinn seallaidh air na bhios ri fhaicinn nas fhaide air adhart.

Chì an luchd-tadhail na cruinneachaidhean mar nach fhacas a-riamh iad, agus fiosrachadh mionaideach ann tro lionra de bhileagan didseatach, prògraman lèir-chlaidneach agus taisbeanaidhean - còrr is 150 taisbeanadh eadar-obrachail uile gu lèir, eadar modalan toinnte innleadaireachd bho linn Bhictoria agus balùnaichean, roth hamstair aig meud duine, cothrom air dealbhadh fasain didseatach agus grunn sgrìonaichean-suathaidh is filmichean.

Tha na gaileiridhean Saidheans is Teicneolais againn air cuid den fheadhainn as cudromaiche san Roinn Eòrpa agus iad aig teis-meadhan stèidheachadh Taighean-tasgaidh na h-Alba mar phrìomh-ionad airson eòlas a chur air saidheans agus airson luchd-saidheans, innleadairean, luchd-ealain is dealbhadairean an ama ri teachd a bhrosnachadh.

Tha sinn an taing mhòr ar luchd-maoin eachaidh gu lèir: Maoin Dualchais a' Chrannchair, Wellcome, agus Riaghaltas na h-Alba, iomadh urras carthannach, stèidheachd agus companaidh agus faisg air 800 luchd-tabhartais fialaidh. Cha bhiodh stèidheachadh nan gaileiridhean air a bhith comasach às an aonais.

Àireamhan a' phròiseict:

3700 m² Meud iomlan nan gaileiridhean ùra

3,000+ Nithean gan taisbeanadh anns na gaileiridhean ùra

75% Cuid de na nithean nach fhacas o chionn ginealaich no barrachd

150+ Taisbeanaidhean eadar-obrachail anns na gaileiridhean ùra

21,000 Uairean de dh'ùine glèidhidh gan cosg ag ullachadh nan nithean

62 Luchdan làraidh gan aiseag bhon Ionad Chruinneachaidh

400 Nithean ùra airson taisbeanadh anns na gaileiridhean ùra

A' Chiad Sealladh

Anns na trì mìosan an dèidh fosgladh nan gaileiridhean ùra againn san Iuchar 2016, bha còrr is 600,000 daoine air tadhal air Taigh-tasgaidh Nàiseanta na h-Alba. B' e sin àrdachadh de 30% air na h-aon mhìosan an-uiridh.

Bha meas mòr aig luchd-tadhail agus na meadhanan air na gaileiridhean ùra.

"Bhon bhalconaidh aig Taigh-tasgaidh Nàiseanta na h-Alba, tha e coltach gu bheil toradh gu lèir mac-an-duine air a rèiteachadh airson an neach-tadhail...bu chòir gun daingnich an t-ùrachadh luach £14.1 millean [Taigh-tasgaidh Nàiseanta na h-Alba] mar ionad le cliù eadar-nàiseanta" (The Times)

"bheir [na gaileiridhean ùra] an luchd-turais air turas eòlais air leth" (Metro)

"tha rudan an seo a chòrdas ris a h-uile duine" (The Herald)

"Air aon de na taighean-tasgaidh as fheàrr san t-saoghal" (The Press and Journal)

Ath-nuadhachadh agus Tàladh

Chaidh dà hangar a bha air an ath-nuadhachadh fhosgladh aig àm na Càisge aig Taigh-tasgaidh Nàiseanta na h-Itealaich, agus e air a dhaingnachadh mar aon de na taighean-tasgaidh itealaich as cudromaiche san Rìoghachd Aonaichte agus san Roinn Eòrpa.

Chaidh dà hangar a bhuineas don Dàrna Cogadh, is a tha cudromach gu nàiseanta, fhosgladh agus chaidh taisbeanaidhean ùra a hruthachadh a dh'innseas sgeul ceud bliadhna de dh'itealaich armach is shìobhalta, an lùib pròiseict luach £3.6 millean, a fhuair taic bho Mhaoin Dualchais a' Chrannchair, Riaghaltas na h-Alba, Urras Robasdain, Urras MhicRaibeirt agus Viridor Credits.

Tha còrr is 30 itealan rim faicinn anns a' chruinneachadh againn, nam measg an t-itealan ainmeil Supermarine Spitfire, itealan eiridinn Britten-Norman Islander, agus an eisimpleir as sine de dh'itealan Hawker Siddeley Harrier. Chaidh siostam teasachaidh bun-talmhainn fo-ùrlair a chur ann an lùib na h-obrach, a leigeas le nithean nas lugha a bhith gan taisbeanadh ri taobh nan itealan a leithid èideadh, sgrìobhainnean, dealbhan is buill-airm.

Tha na taisbeanaidhean ùra a' toirt eòlais don luchd-tadhail air na daoine ceangailte ris na h-itealain agus ris an t-suidheachadh anns an deach an cruthachadh, agus ag aithris sgeul teicneolas is dealbhadh nan itealan. Chaidh sgeulachdan nam paidhleatan, einnseanairean, criuthaichean is luchd-siubhail a chruinneachadh anns a' phròiseact '*Collecting Digital Stories*' a tha a' nochdadh air sgrìonaichean-suathaidh cuide ris na h-itealan aca.

Tha sreath de ghnìomhan co-obrachaidh gar cuideachadh, cuide ris na taisbeanaidhean ùra, le bhith a' leudachadh meud an luchd-tadhail againn. Tha an obair againn cuide ri coimhearsnachdan ionadail air leigeil leinn co-obrachadh le barrachd dhaoine, aig an Taigh-tasgaidh agus an àiteachan eile. Tha sinn cuideachd air prògram de bhuidhnean-obrach air leasachadh sgilean a chur air dòigh dha daoine òga, is sinn a' leasachadh sgilean innleadaireachd, fàilteachaidh agus aithris sgeulachdan.

"Tha thu a' fosgladh doras na h-eachdraidh nuair a dh'fhosglas tu dorsan an dà hangar seo a bhuineas don Dàrna Cogadh. Thig na sgeulachdan mu na h-innealan itealaich iongantach beò ann an dòigh a bhrosnaicheas, a dh'ionnsaicheas agus a leigeas leis a' mhac-meanmna falbh air iteag. Tha e na thlachd dhuinn gum b' urrainn dhuinn a bhith an sàs ann an ath-bheothachadh a' chruinneachaidh àraid seo agus sinn an taing a' mhaoineachaidh a fhuair bhon Chrannchar Nàiseanta. Bidh Taigh-tasgaidh Nàiseanta na h-Itealaich a' fàs mar thoradh air sin mar ionad turasachd eadar-nàiseanta agus mar ghòireas foghlaim luachmhor."

Lucy Casot, Ceannard Maoin Dualchais a' Chrannchair ann an Alba

80,595 luchd-tadhail aig Taigh-tasgaidh Nàiseanta na h-Itealaich ann an 2015/16
15,705 àireamh as motha de dhaoine aig Fèis-itealan Nàiseanta na h-Alba 2016

Buidh Taobh A-muigh an Taigh-tasgaidh

Tha ar cuid obrach ionadail a' leantainn air feadh na h-Alba, cuide ri taghadh farsaing de thaighean-tasgaidh is buidhnean eile airson ar cuid chruinneachaidhean agus eòlais a sgaoileadh. Bha e fa-near dhuinn, am measg nam prìomh amasan againn, iomhaigh agus comasan thaighean-tasgaidh ionadail a neartachadh, àireamhan luchd-tadhail a mheudachadh agus luchd-amhairc a bhrosnachadh.

Tursan agus Caidreachas

Tha sinn air a bhith a' co-obrachadh le ochd taighean-tasgaidh ann an Alba, is sinn a' comharrachadh ceud bliadhna a' Chogaidh Mhòir, airson cruinneachaidhean nàiseanta is ionadail a thoirt còmhla an lùib taisbeanadh thaisteach. Tha *Next of Kin* ag aithris sgeulachdan mun dealachadh is chall a dh'fhulaing teaghlaichean Albannach sa Chogadh Mhòr. Tha an turas, a leanas gu 2017, air tadhal air còig àiteachan cheana agus tha mu 42,000 daoine air fhaicinn.

Chaidh dà sgàthan bho Linn an Iarainn a thoirt do thaighean-tasgaidh air feadh na Rìoghachd Aonaichte an lùib an taisbeanadh againn, *Reflections on Celts*. Chuir gach taigh-tasgaidh nithean bho na cruinneachaidhean aca fhèin ann agus chuir iad bùithtean-obrach do sgoiltean is tachartasan coimhearsnachd air dòigh stèidhichte air na Ceiltich. Chùm an tachartas seo taic ri prìomh thaisbeanadh Taigh-tasgaidh Nàiseanta na h-Alba, *Celts*, ann an co-bhonn le Taigh-tasgaidh Bhreatainn.

Cumail Taic ri Roinn nan Taighean-tasgaidh

Tha sinn a' sgaoileadh ar cuid eòlais tro phrògraman trèanaidh an-asgaidh do luchd-obrach taigh-tasgaidh air feadh na h-Alba. Ann an 2015/16, libhrig sinn 250 prògram ionnsachaidh do luchd-obrach aig 75 buidhnean ann an 26 sgìrean ùghdarras ionadail ann an cuspairean a leithid làimhseachadh nithean airson ionnsachaidh, stiùireadh cruinneachaidhean Èipheiteach, agus ciamar a chuirear iomairt maoinachaidh-sluaigh air dòigh.

Sgaoileadh nan Taisbeanaidhean

'S ann air iasad a tha mun treas cuid de na nithean àraid a tha gan taisbeanadh aig taigh-tasgaidh ùr nan Eilean bho chruinneachaidhean Taigh-tasgaidh Nàiseanta na h-Alba, a leithid grunn thasgaidhean airgid Lochlannach agus càr Morgan 1923 le trì rothan a bhuineadh ri cuideigin às an eilean. Bidh neart chothroman ùra an lùib nan iasadan seo airson co-obrachadh cruthachail sna bliadhnaichean ri teachd, agus tha grunn phròiseactan sa bheairt cheana.

"Tha an com-pàirteachas le Taighean-tasgaidh Nàiseanta na h-Alba air a bhith riatanach an lùib leasachadh an taigh-tasgaidh ùir. Tha an co-obrachadh dlùth le luchd-obrach Taighean-tasgaidh Nàiseanta na h-Alba air cur ri taisbeanadh aig ìre àrd anns am faigh an luchd-tadhail tlachd mòr."

Nick Mac a' Ghobhainn, Manaidsear Dualchais aig Museum nan Eilean

Soirbheachadh An Lùib Co-obrachaidh

Tha co-obrachadh cuide ri com-pàirtichean a' leigeil leinn ar goireasan a chur gu barrachd feum agus luchd-cleachdaidh air feadh na h-Alba, Bhreatainn is an t-saoghail a ruigsinn.

Com-pàirteachas ro-innleachdail

Chaidh am prìomh thaisbeanadh, *Celts*, eagrachadh an com-pàirteachas le Leabharlann Bhreatainn. Sheall e fuasgladh air sgeul toinnte nan sluaghan air an do chuireadh 'Ceiltich' tro na nithean àraid a rinn is a chleachd iad. 'S e seo a' chiad turas a tha Taighean-tasgaidh Nàiseanta na h-Alba air co-obrachadh le Leabharlann Bhreatainn air pròiseact mòr mar seo agus bha sgiobaidhean às an dà bhuidhinn an sàs a' co-obrachadh air glèidheadh, dealbhadh is brosnachadh an taisbeanaidh. Bha còrr is 300 nithean àraid às an Rìoghachd Aonaichte is an Roinn Eòrpa gan cruinneachadh airson a' chiad turais anns an taisbeanadh agus cha bhiodh seo air a bhith comasach às aonais a' cho-obrachaidh seo.

Rannsachadh ùr-nodha

Anns a' bhliadhna a chaidh seachad, tha sgioba de luchd-rannsachaidh aig Taighean-tasgaidh Nàiseanta na h-Alba, Suirbhidh Gheòlasach Bhreatainn. agus Oilthighean Leicester, Cambridge is Southampton, air a bhith ag obrachadh còmhla airson na fosailean a lorg an t-eòlaiche-fosailean Albannach, Stan Wood, a rannsachadh. Tha e fa-near gun tèid mìneachadh a thoirt air ciamar a ghluais beathaichean druim-altach bhon uisge don talamh.

Air a mhaoineachadh le Natural Environment Research Council agus Maoin Dualchais a' Chrannchair, tha am pròiseact TWeed (Tetrapod World: gnè-fhàs tràth agus eagsamhlachadh) an lùib sgrùdaidh anns na Crichean a tha a' sireadh fianais fosailean airson am beàrn ann an eòlas gnè-fhàis a lionadh. Chaidh an taisbeanadh *Fossil Hunters* a stèidheachadh air an rannsachadh anns an robh fosailean ùra agus mìneachadh air na dòighean saidheansail a bha gan ùisneachadh airson an toirt às agus an sònrachadh. Tha an taisbeanadh air turas do thaighean-tasgaidh eile ann an Alba an-dràsta.

Comharrachadh eachdraidh

Chomharraich an taisbeanadh *Life Support: Stories from The Royal Regiment of Scotland* aig Taigh-tasgaidh Nàiseanta Cogaidh a' chiad deich bliadhna de dh'obair na Rèisimeid. Chaidh a dhèanamh an com-pàirteachas le Rèisimeid Rìoghail na h-Alba agus tha sealladh ùr ri fhaicinn ann air sabaid is sìth ann am beatha nan saighdearan Albannach tro chruinneachadh de sgeulachdan is agallamhan leis na daoine, saighdearan is sìobhaltaich, a tha an lùib an lionraidh aig baile agus aig blàr.

Uidheamachadh don àm ri teachd

Tha sinn a' daingneachadh nan ceanglaichean againn le àrd-sgoiltean, an lùib Leasachadh Sgilean na h-Alba, agus a' ceangal nan gaileiridhean againn le roghainnean dreuchdail do dhaoine òga. Chaidh dithis luchd-obrach aig Leasachadh Sgilean na h-Alba fhadth an lùib an sgioba Ionnsachaidh is Phrògraman againn airson taic a chumail ri tadhalan foghlaim do na gaileiridhean ùra. Anns a' Mhàrt 2016, chùm sinn a' chiad *Careers Hive* cuide ri Fèis Saidheans Eadar-nàiseanta Dhùn Èideann airson cuspairean agus dreuchdan ann an Saidheans, Teicneolas, Innleadaireachd agus Matamataig a mholadh do sgoilearan. Ghabh còrr is 2000 sgoilear pàirt thar seachdain ann am bùithtean-obrach, òraidean is taisbeanaidhean le eòlaichean bhon ghnìomhachas.

A' Tàladh Luchd-tadhail Ùr

Tha an obair againn a' leantainn airson an luchd-tadhail a leudachadh tro phrògraman innleachdail is dòighean ùra air buidhnean a tha 'doirbh a ghlacadh' mar as àbhaist a thàladh.

A' togail meanbh-thaigh-tasgaidh

Chaidh am meas buan a th' air blocaichean Lego® a chur gu feum mar bhun-stèidh aig prògram airson luchd-tadhail eadar-mheasgte a tharraing, an lùib Bliadhna Innleachdais, Ailtireachd is Dealbhaidh, agus na Fèis Ailtireachd. Chaidh cuid de mhìorbhailean togte an t-saoghail a thogail le Lego®, eadar Colosseum na Ròimhe agus an Empire State Building. Bha tachartasan teaghlach aig teis-meadhan a' phrògram anns an deach Fear Tàileisg Leòdhas a thogail leis a' mhòr-shluagh agus modal de Thaigh-tasgaidh Nàiseanta na h-Alba a thogail, far an deach iarraidh air daoine, a dh'aindeoin aois no chomasan, obair togail fheuchainn dhaibh fhèin.

Spòrs na fèis

Bha fèill mhòr aig a' mhòr-shluagh agus na meadhanan air a' phrògram Fèis againn, anns an robh tachartasan a thug iongnadh is tlachd do dhaoine ionadail agus luchd-turais. Chruthaich sinn làraich ùr dha Iomall na Fèis aig Taigh-tasgaidh Nàiseanta na h-Alba ann an com-pàirteachas le Gilded Balloon anns an robh taisbeanaidhean comadaidh, dràma, chloinne, ciùil agus labhairteach. Bha cuirmean ciùil an-asgaidh ann aig àm-lòin, taisbeanaidhean dannsa aig Grand Gallery, agus sreath de thrì tachartasan *After Hours*. Gu dearbh, cha tèid an Lùnastal sin an dìochuimhne.

Dòigh-smaoineachaidh ùr

Tha an sreath thachartasan againn airson daoine a tha iomagaineach mu bhith a' tadhal air taigh-tasgaidh trang a' sior-dhol am feabhas. Tha seiseanan cunbhalach an-asgaidh againn, *Museums Socials*, deasaichte airson daoine air a bheil dementia agus an càirdean, caraidean is luchd-taic, far am faighear àite socair agus srùpag is cèic, agus gnìomh co-cheangailte ris na cruinneachaidhean a dhèanamh. Am-bliadhna, chùm sinn trì tachartasan taobh a-muigh uairean an taigh-tasgaidh a leig le daoine òga a th' air scèile autism tlachd fhaighinn às na taisbeanaidhean againn aig àm nas socaire is nas sàmhaiche, agus airson barrachd a chluinntinn mu obair an luchd-glèidhidh.

Beathaichean a' buannachadh

Thaisbean an Taigh-tasgaidh Dùthchail Nàiseanta cuid de a sprèidh aig Fèill Àiteachais Rìoghail na h-Alba a-rithist airson an dàrna bliadhna. Rinn dà bheathach bho sprèidh-bainne Kitchside a' chùis, bha Nora Louise san dàrna àite agus Napier aig Kitchside Carrie san dàrna agus sa cheathramh àite. Tha seo air aon de na co-fharpaisean anns an gabh an sgioba tuathanachais pàirt gach bliadhna mar dòigh air an tuathanas agus sgilean an luchd-obrach a thaisbeanadh is iad a' glèidheadh dòighean tuathanais traidiseanta. Tha Fèill Àiteachais Rìoghail na h-Alba, aig am bi 200,000 luchd-tadhail, cudromach airson fios mun taigh-tasgaidh a thoirt don choimhearsnachd tuathanais agus daoine a dh'fhaodadh tadhal san àm ri teachd.

Leasachadh Didseatach

Tha e mar fhiachaibh oirnn ar cuid obrach air-loidhne a leudachadh a rèir na Ro-innleachd ùire againn tro chom-pàirtichean didseatach, leasachaidhean lìn agus na meadhanan-sòisealta.

Tha sinn air taisbeanaidhean didseatach a chruthachadh am-bliadhna a chùim taic ris na leasachaidhean ùra againn agus airson ceangal a dhèanamh eadar taghadh nas fharsainge de dhaoine às bith càit am bi iad agus na cruinneachaidhean againn.

A' foillseachadh barrachd

Chruthaich sinn dà thaisbeanadh air-loidhne co-cheangailte ris na gaileiridhean ùra againn a leigeas le luchd-tadhail barrachd eòlais a chur air na cruinneachaidhean. Fhuair sinn taic bho Wellcome airson nan gaileiridhean Saidheans is Teicneolais airson *Gen* a chruthachadh, geama anns a bheilear ag iarraidh air daoine tinneasan a th' air beathach didseatach a shònrachadh is a leigheas, agus a' cur fìor nithean meidigeach anns na gaileiridhean gu feum. Anns a' ghaileiridh Fasain is Stoidhle, the trèoraiche fòn-làimhe gur stiùireadh tro phreas-aodaich an taigh-tasgaidh. Tha dealbhan mionaideach ann agus cuairtean 360° mu thimcheall an aodaich ann, a' leigeil le luchd-tadhail an t-aodach fhaicinn gu dlùth agus an cur ann an seagh eachdraidh fasain is dealbhaidh.

A' rannsachadh barrachd

'S ann anns an roinn Explore den làraich-lìn againn a tha cruinneachaidhean, sgeulachdan, geamannan is goireasan gan cruinneachadh - àite far am faigh daoine fios air nithean a chunnaic iad san taigh-tasgaidh, agus far am faigh daoine nach urrainn tadhal eòlas air sgeulachdan nan cruinneachaidhean. An dèidh sgrùdadh mionaideach air an luchd-tadhail, tha sinn air an làrach-lìn againn a dhèanamh às ùr, agus tha àrdachadh de 13% agus còrr is 550,000 seisean ri fhaicinn anns a' chiad trì mìosan. Choisinn an obair seo Duais Cruthachaidh na h-Alba airson Ro-innleachd Dhidseatach.

A' sgaoileadh barrachd

Bidh sinn a' cur ris na clàraidhean air an stòr-dàta air-loidhne againn daonnan, agus tha còrr is 400,000 clàr ri fhaotainn air-loidhne. Bidh sinn a' cur ris fad na bliadhna, agus sinn ag amas air 600,000 clàr ro dheireadh a' Mhàirt 2017. Bidh cothrom aig daoine air feadh an t-saoghail tlachd fhaighinn às na clàraidhean seo.

1.98 millean tadhal air an làraich-lìn ann an 2015/16
130,000 Luchd-leantainn air na meadhanan-sòisealta

A' Tasgadh agus A' Glèidheadh

'S e goireas cudromach eadar-nàiseanta a th' anns a' chruinneachadh àraid againn - gu h-eachdraidheil, gu cultarail agus gu h-innleachdail. Tha sinn a' toirt cothroman cleachdaidh nan cruinneachaidhean againn am feabhas airson rannsachaidh, glèidhidh is ionnsachaidh an cois leasachaidh a bharrachd aig Ionad Cruinneachaidhean nan Taighean-tasgaidh Nàiseanta.

Dh'fhosgail Fiona Hyslop, Rùnaire Caibineit airson Cultair, Turasachd is Chùisean Cèin ionad rannsachaidh is stòrais ùr-nodha airson nan cruinneachaidhean air na Saidheansan Nàdarra agus Eachdraidh is Airceòlas na h-Alba. Tha cothroman cleachdaidh agus obrach nas fhasa an cois a' ghoireis ùir, a tha air leigeil leinn tadhalan rannsachaidh a leudachadh, cùram nan cruinneachaidhean a thoirt am feabhas agus rannsachadh ùr-nodha agus eadar-cuspaireil a leasachadh.

Tha mòran ri dhèanamh fhathast airson na togalaichean aig an Ionad a leasachadh agus ùrachadh. Tha ìre ùr de dh'obair togail air tòiseachadh airson na goireasan glèidhidh is sgrùdadh a leasachadh, a tha riatanach nar cuid obrach, agus a bhios a' cumail taic rinn anns na taighean-tasgaidh agus an lùib thursan nàiseanta is eadar-nàiseanta.

Anns na gaileiridhean ùra aig Taigh-tasgaidh Nàiseanta na h-Alba, dh'ullaich an luchd-obrach na mìltean de nithean airson taisbeanaidh, càraidh is glanaidh, a' dealbhadh shorchanan sònraichte agus ag eagrachadh aiseig nan nithean don Taigh-tasgaidh airson an deisealachadh airson taisbeanaidh.

Ag Eagrachadh nan Àrd-amasan

Tha sinn moiteil às na tha sinn air cur ri cruthachadh is brosnachadh cultar na h-Alba ann an seagh eadar-nàiseanta. Tha beachdan-smuain dàna agus soirbheachadh dearbhte air ar cuideachadh, ach feumaidh sinn cumail oirnn le beachdan ùra – a' coimhead romhainn le amasan miannach a leigeas leinn a' bhuidheann againn a leasachadh.

Leasaich sinn Ro-innleachd ùr am-bliadhna anns a bheil amasan Taighean-tasgaidh na h-Alba 2016-20 gan cur an cèill. Tha i a' sònrachadh nan cothroman agus nan dùbhlanan a bhios romhainn san àm ri teachd.

Ged a tha sinn ag obair ann an saoghal ionmhais a tha a' sìor-fhàs nas dùbhlanaiche, tha na h-amasan againn airson na goireasan is seirbhisean againn a leasachadh agus a' bhuidheann againn ann an Alba agus thall thairis a neartachadh cho cudromach dhuinn 's a bha iad a-riamh. Tha sinn airson togail air an iomadh buaidh a choisinn sinn thar nan deich bliadhna a dh'fhalbh airson dèanamh cinnteach gu bheil na Cruinneachaidhean Nàiseanta gan glèidheadh ann an dòigh nas èifeachdaiche, gan cleachdadh le barrachd dhaoine, agus an deagh chliù againn ga sgaoileadh. Tha sinn airson am prògram againn a leudachadh, agus inbhe agus cliù a neartachadh ceum air cheum. Cuiridh sinn barrachd cuideim air a' bhuidheann againn taobh a-muigh nan taighean-tasgaidh, agus anns an Dàmhair 2016 dh'fhoillsich sinn Ro-innleachd Nàiseanta a tha a' daingneachadh na dòigh-obrach nàiseanta againn tro thursan, roinn sgilean is eòlais agus com-pàirteachadh airson luchd-tadhail a thàladh. Bidh sinn cuideachd a' cur teicneolas didseatach gu feum airson cleachdadh nan cruinneachaidhean againn ùrachadh agus atharrachaidhean a dhèanamh sna dòighean obrachaidh is maoineachaidh againn.

Faodar an Ro-innleachd iomlan fhaighinn aig www.nms.ac.uk

Buidheachas

Taic maoineachaidh

Cha bhiodh mòran de na rudan air leth a chaidh a dhèanamh ann an 2016 air a bhith comasach, a leithid obair ùrachaidh aig Taigh-tasgaidh Nàiseanta na h-Alba, Taigh-tasgaidh Nàiseanta na h-Itealaich agus Ionad Cruinneachaidhean nan Taighean-tasgaidh Nàiseanta, mura b' e an luchd-taic againn.

Tha sinn an taing an luchd-taic gu lèir againn airson an cuid dealais do na taighean-tasgaidh. Tha an taic sin air cuideachadh le cruthachadh thaisbeanaidhean, ùrachadh thogalaichean, leasachadh ghaileiridhean ùra, obair rannsachaidh ùir a dhèanamh, tachartasan coimhearsnachd a chur an sàs agus prògraman sgoile a leudachadh. Mar thoradh air sin faodaidh daoine tlachd fhaighinn às ulaidhean na h-Alba is an cuid sgeulachdan agus thèid ginealaichean ùra de luchd-tadhail a bhrosnachadh.

An luchd-taic againn ann an 2015/16

Prìomh Luchd-maoineachaidh

Maoin Dualchais a' Chrannchair
Riaghaltas na h-Alba

Urrasan agus Buidhnean Eile

Aonadh Tuathanais Nàiseanta Alba
Bernard Quaritch Ltd
Club Ola na h-Alba
Cluicheadairean Crannchar Cod-puist a' Mhòir-shluaigh
Comann Rìoghail Bith-eòlais
Comhairle Lodainn an Ear
Edinburgh Decorative & Fine Arts Society
EventScotland
Ionad Paul Mellon airson Rannsachaidh ann an Ealain Bhreatainn
Maoin Dualchais a' Chrannchair – Freumhan Òga
Maoin Dunard
Stèidheachd Glèidhidh SeaWorld agus Busch Gardens
Stèidheachd Henry Moore
Stèidheachd Hugh Fhriseil
Stèidheachd Ronald Miller
Stèidheachd ScottishPower
Stèidheachd Sir Tom Farmer
Stèidheachd Wolfson
Stèidheachd William Ghrannnd
Stiùirichean Artemis Intelligent Power
The Goldsmiths Company
Urras Arc-eòlach Èipheiteach na h-Alba
Urras Binks
Urras Carthannach Clann-nighean Ross
Urras Carthannach Jean agus Roger Miller
Urras Carthannach Margaret Murdoch
Urras Carthannach Morton
Urras Carthannach Nancie Massey
Urras Carthannach Robert O Curle
Urras Carthannach Taighean-tasgaidh Nàiseanta na h-Alba
Urras Castansa
Urras Hope Scott
Urras Robasdain

Urras MhicRaibeirt
Viridor Credits Environmental Company
Wellcome
Zalando GmbH

Daoine fa leth agus dileaban

Susan Albury
Patricia Barclay
Mary Bownes agus Michael Greaves
Sir Robert Clerk
Neil agus Katie Clyne
Agnes J Cruickshank nach maireann
Sir Tom agus a' Bhean-uasal Farmer
Sir Angus agus a' Bhean-uasal Grossart
Ban-dubhairiche Hamaltan
Christine Lessels
Lynda Logan
Iain agus Andrea MacAoidh
Donald agus Louise MacDhòmhnail
Murdoch MacFhilip
Robert Ian Moireach nach maireann
Anne agus Matthew Richards
June G Rutterford
William Samuel
Walter Grant Scott
George agus Moira Stewart

Corporra

Allander Print
Artemis Investment Management LLP
Baillie Gifford Investment Managers
Brewin Dolphin Ltd
Diageo
The Glenmorangie Company Ltd
Morton Fraser
Shepherd + Wedderburn
Stewart Investors

Stèidheachd Ameireaganach Taighean-tasgaidh Nàiseanta na h-Alba

Prudence E Carlson
David L Kerr
James B Luke
William C MacLeòid
Stèidheachd Negaunee
Terry Sheridan
Andrew Shewan
Jane Trevarthen-Traub
Stèidheachd K.T. Wiedemann

Luchd-taic

Alan agus Karen Aitchison
Geoffrey agus Mary Ball
Patricia Barclay
Jennifer, Bana-mharcas Bhòid
Malcolm Bowie

Morair agus Bean-uasal Camshron Loch a' Bhraoin
Corinne Cervetti agus Adam Fowler
Douglas agus Marjorie Connell
Susan Cowell
Colin Dempster agus Deborah NicThòmais
Janice Dickson
Sir David agus a' Bhean-uasal Edward
Sir Gerald agus a' Bhean-uasal Elliot
Nick Felisiak
Mr Justice Angus Foster agus Dr Fiona Foster
Sir Charles agus a' Bhean-uasal Friseal
James agus Amanda Garden
Gavin agus Kate Gemmell
Am Morair agus a' Bhean-uasal Gòrdan à Srath Bhlàthain
Ronald agus Mirren Greumach
A' Bhean-uasal Ghrannnd
Alexander Gray
Kenny agus Julia Greig
Donald M Hardie
J Douglas Home
Am Morair agus a' Bhean-uasal Hope à Craighead
Flora Hunter
Barrie agus Janey Lambie
Brian agus Tari Lang
Robert agus Shona Lightbody
Roger Lindsay à Craighall
Simon agus Catriona Mac an Tòisich
Alexander agus Elizabeth MacColla Mac a' Ghobhainn
Duncan agus Ellie MacFhionghain
Alan Maclain
Miller agus Anne MacillEathain
Angus MacLeòid agus Campbell Armour
Malcolm MacLeòid
Sir Hamish agus a' Bhean-uasal MacLeòid
Am Morair agus a' Bhean-uasal MacUilleim à Tillyorn
Chris agus Gill Masters
James agus Iris Miller
Keith agus Lee Miller
Sir Ronald agus a' Bhean-uasal Miller
Malcolm agus Muriel Moireach
Tom agus Susan Moireach
Derek agus Maureen Moss
Fenella NicillEathain
Nicola Pickavance
Sir William agus a' Bhean-uasal Purves
Ian Rankin agus Miranda Harvey
Roger A Lindsay à Craighall
Shirley Richardson
Paul Roberts agus Stephanie Donaldson
Iarla agus Ban-iarla Rosebery
Colin agus Hilary Ross
Ian agus Fiona Russell
June Rutterford
Barry agus Helen Sealey
Andrew agus Alison Shepherd

Alan agus Frances Steel
Ian agus Flora Sword
Nick agus Katherine Thomas
Ian Tudhope agus Lindy Patterson
Dr Mark Urchardan
Max Ward agus a' Bhean-uasal Sarah Ward
Elizabeth G Whitelaw
Graham Whyte agus Sarah Whitley
Colin agus Helen Weddell
Eilidh Wiseman
Bill Zachs agus Martin Adam

Tha sinn cuideachd airson taing a thoirt dhaibhsan a tha air stiùireadh, eòlas agus ùine a thoirt seachad airson taic a chumail ri obair Taighean-tasgaidh Nàiseanta na h-Alba.

Bòrd nan Urrasairean

Bruce Minto OBE, Cathraiche
An t-Àrd-ollamh Christopher Breward
Dr Isabel F Bruce OBE
Gordon Drummond
Chris Fletcher
Dr Anna Gregor CBE
Andrew Holmes
Dr Brian Lang CBE
Lynda Logan
Miller Macilleathain
Dr Catriona NicDhòmhnaill
An t-Àrd-ollamh Walter Nimmo CBE
James Troughton
Eilidh Wiseman

Bòrd Iomairtean Taighean-tasgaidh Nàiseanta na h-Alba

Gordon Drummond, Cathraiche
Bruce Minto OBE
Dr Gordon Rintoul CBE
David Spilsbury
Stephen Whitelaw
Julie Wilson

Bòrd Leasachaidh

Malcolm Offord, Cathraiche
Colin Dempster
Michael Laing
Lynda Logan
Bruce Minto OBE
An t-Àrd-ollamh Walter Nimmo CBE
Leith Robasdan
A' Bhean-uasal Shona Stiùbhart
Eric Young

Stiùirichean Stèidheachd Ameireaganach Taighean-tasgaidh Nàiseanta na h-Alba

Christopher Gow
Lynda Logan
A J C Mac a' Ghobhainn
Frederick B Whitemore

Pannal Comhairle Saidheans agus Teicneolais

An t-Àrd-ollamh Mary Bownes OBE

Dr Simon Gage OBE

Chris van der Kuyl

An t-Àrd-ollamh Jon Oberlander

Heather Reid

Dr Ian Ritchie

An t-Àrd-ollamh Sir John Savill

An t-Àrd-ollamh Wilson Sibbett

An t-Àrd-ollamh Graham Wren

Bu mhath leinn taing mhòr a thoirt do dh'Urrasairean Urras Carthannach nan Taighean-tasgaidh Nàiseanta airson an cuid taic leantainneach.

James MacFhearghais, Cathraiche

Dr Isabel Bruce OBE

A' Bhean Urramach Kathleen Dalyell of The Binns

A' Bhean-uasal Elizabeth Edward

Jo Elliot

Martin Mac na Ceàrdaich

Bruce Minto OBE

Tha an tuilleadh fios air ciamar a b' urrainnear a thighinn an sàs no taic a chumail ri ar cuid obrach aig an Sgioba Leasachaidh againn air 0131 247 4095, no development@nms.ac.uk

Tha Taighean-tasgaidh Nàiseanta na h-Alba a' glèidheadh cruinneachaidhean taigh-tasgaidh a tha cudromach gu h-eadar-nàiseanta, gan taisbeanadh is gam mìneachadh airson raon farsaing de dhaoine.

Taigh-tasgaidh Nàiseanta na h-Alba
Taigh-tasgaidh Nàiseanta na h-Itealaich
Taigh-tasgaidh Nàiseanta Dùthchail
Taigh-tasgaidh Nàiseanta Cogaidh
Ionad Chruinneachaidhean nan Taighean-tasgaidh Nàiseanta

Tha an Aithisg agus Cunntasan Bliadhnaile againn ri fhaighinn aig www.nms.ac.uk/review

Tha an dreachd Beurla den Ath-sgrùdadh seo ri fhaighinn aig www.nms.ac.uk/review-2016

Taighean-tasgaidh Nàiseanta na h-Alba
Sràid Chambers
Dùn Èideann EH1 1JF

0300 123 6789
info@nms.ac.uk
www.nms.ac.uk

Àireamh Carthannais Taighean-tasgaidh Nàiseanta na h-Alba SC011130

Tha an t-Ath-sgrùdadh seo ri fhaighinn ann an clò mòr, Braille agus air CD.